

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 604
van **SUZY WOUTERS**
datum: 19 juni 2020

aan **WOUTER BEKE**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Coronacrisis - Kinderbijslag bij gedwongen plaatsing thuis vanuit een jeugdvoorziening

De coronacrisis treft niet iedereen gelijk. Personen met de laagste inkomens worden op financieel en mentaal vlak disproportioneel hard getroffen.

Een belangrijke financiële bron voor deze gezinnen is het groeipakket. Middels deze geldelijke stroom wordt het risico op armoede binnen het gezin verminderd en in de basisbehoeftes van een kind voldaan. Bij kinderen die in een voorziening leven gaat twee derde van de kinderbijslag naar deze voorziening. In jeugdinstanties valt veel personeel uit ten gevolge van de pandemie en jeugdrechters zien zich genoodzaakt kinderen opnieuw thuis te plaatsen, vaak in situaties met weinig financiële middelen. Kinderen die plots thuis verblijven, brengen uiteraard extra kosten met zich mee. Het Netwerk tegen Armoede signaleert dat het verschil in kinderbijslag pas achteraf geregulariseerd wordt.

1. Hoeveel kinderen werden op rechterlijk bevel vanuit een jeugdinstantie opnieuw thuis geplaatst ten gevolge van capaciteitsmoeilijkheden door de pandemie?
2. Hoe evalueert de minister deze cijfers?
3. Wanneer gebeurt de regularisatie van de kinderbijslag voor kinderen die noodgedwongen vanuit een jeugdinstantie bij hun ouders werden geplaatst?

ANTWOORD

op vraag nr. 604 van 19 juni 2020

van **SUZY WOUTERS**

1. Een bevraging bij de residentiële jeugdhulpvoorzieningen Opgroeien leert dat ongeveer 25% van de minderjarigen die residentieel werden geplaatst tijdens de crisis naar huis zijn gegaan. Het exacte cijfer varieert natuurlijk van dag tot dag gezien heropname in een aantal gevallen wel terug aan de orde was. Dit zijn zowel dossiers die zijn opgevolgd door de sociale dienst jeugdrechtsbank/jeugdrechter als dossiers die binnen de buitengerechtelijke hulpverlening lopen.
2. Bij het begin van de opgelegde maatregelen omwille van de COVID-19-crisis, werd er vanuit het diverse residentiële jeugdhulpaanbod en pleegzorg voor geopteerd om sommige minderjarigen in hun thuiscontext te laten verblijven. De coronamaatregelen dwongen om te kiezen op welke plaats de kinderen de volgende weken zouden zijn. Een keuze voor de voorziening betekende toen aan het begin van de crisis onder meer geen bezoeken van of aan de ouders/netwerk.

Deze keuze gebeurde meestal in onderling overleg met alle betrokkenen (cliëntsysteem, voorziening en indien van toepassing gemandateerde voorziening (GV), sociale dienst jeugdrechtsbank (SDJ) en betrokken jeugdrechter). De betrokken voorziening, GV en SDJ hielden vinger aan de pols. Enkel indien de thuiscontext de zorg en veiligheid van de minderjarige onvoldoende kon garanderen, was een heropname mogelijk.

In trajecten waar het thuis goed verlopen is de afgelopen weken, is het niet per se nodig dat deze kinderen en jongeren – nu de maatregelen versoepeld zijn – terugkeren naar hun voorziening. Zonder afbreuk te doen aan de waarde van residentiële begeleidingen, blijft een verblijf in een voorziening op zich voor kinderen en jongeren altijd ingrijpend en trauma-inducerend. Bovendien moet er rekening gehouden worden met de inspanningen die deze jongeren, hun context, én de hulpverleners geleverd hebben om dit haalbaar te maken. Tegelijkertijd moeten we ons ervan vergewissen dat de keuze om deze minderjarigen gedurende de COVID-19-crisis naar huis te laten gaan erg snel is moeten gebeuren. Afstemming rond de inschatting van de mogelijkheden, en het opmaken van veiligheidsafspraken of -plannen kon daarom slechts beperkt gebeuren. Ook betreft de COVID-19-crisis een zeer uitzonderlijke situatie waar bepaalde stressoren minder spelen.

Vanuit deze optiek werd begin mei 2020 een communicatie gericht vanuit het agentschap Opgroeien naar residentieel jeugdhulpaanbod, pleegzorg en de GV'en/SDJ's waarin hen werd gevraagd om:

- Alle kinderen en jongeren die een residentieel traject lopen, maar op dit moment omwille van de maatregelen in de context verblijven in beeld te krijgen
- Samen met alle betrokkenen voor deze minderjarigen een onderbouwde inschatting te maken van de mogelijkheid om verder verblijf in de context mogelijk te maken, of een noodzaak aan (gedeeltelijke) terugkeer naar de residentie.
- Een plan op maat van de minderjarige uit te werken waarbij de noodzakelijke randvoorwaarden en afspraken beschreven en uitgewerkt worden.

- Dit plan voor te leggen aan de jeugdrechter indien betrokken.

Deze stappen situeren zich in de samenwerking tussen voorziening, consulent/-medewerker VK of andere aanmelder, minderjarige, context en ev. jeugdrechter.

3. Op 24/3/2020 werd aan de residentiële jeugdhulpvoorzieningen Opgroeien gevraagd om voor die minderjarigen met een lopende verblijfsmodule die toch thuis verblijven deze in Binc, het registratiesysteem voor de private jeugdhulpvoorzieningen, uit te schakelen. Dit liet toe dat de kinderbijslag van daaropvolgende maand volledig naar de ouders gaat. Uitbetaling ervan gebeurt de maand erop.